

Eesti Puuetega Inimeste Koja üldkoosolek nr 2/2012 protokoll

Toimumiskoht: Roosta Puhkekeküla

Aeg: 17. august 2012

Algus: 11.55

Lõpp: 14.00

Osalejate nimekiri lisatud protokollile (lisa 1).

Üldkoosoleku juhataja kinnitamine.

Ettepanek kinnitada üldkoosoleku juhatajaks Karin Hanga. Vastuhääli ei ole.

OTSUS: kinnitatud üldkoosoleku juhatajaks Karin Hanga.

Üldkoosoleku protokollija kinnitamine.

Ettepanek kinnitada protokollijaks Helen Kask. Vastuhääli ei ole.

OTSUS: Helen Kask kinnitatud üldkoosoleku protokollijaks.

Väljasaadetud päevakord:

1. Üldkoosoleku kava tutvustus – Monika Haukanõmm.
2. Lühülevaade EPIKoja 2012. a I poolaasta tegevustest – Karin Hanga.
3. Ülevaade töövõimetuskindlustuse süsteemi muudatustest - Tiina Ojakallas, Sotsiaalministeerium.
4. EPIKoja liikmesorganisatsioonide rahastamise põhimõtted EPIFondist - Genadi Vaher.
5. EPIFondile esitatavate projektide kitsaskohad, soovitud aastaprojektide esitamiseks – Kaia Kaldvee, Monika Haukanõmm.
6. Kodade ja Liitude võimalused riiklike ja KOV teenuste osutamiseks, kogemuste vahetus - Raissa Keskküla, Veronika Allas.
7. Puuetega inimeste platvormi tutvustus kohalike omavalitsuste valimisel – Getter Tiirik.

Päevakorrapunkt nr 1. Üldkoosoleku päevakava kinnitamine.

Muudatusi ja täiendusi päevakorda ei esitatud. Ettepanek kinnitada päevakord.

OTSUS: Kinnitada üldkoosoleku päevakord.

Päevakorrapunkt nr 2. Kokkuvõte EPIKoja 2012. a I poolaasta tegevustest (ettekande slaidid lisatud).

EPIKoja tegevjuht Karin Hanga tutvustas EPIKoja 2012 I poolaasta tegevusi. Karin Hanga toob välja järgmised tegevused:

- arvamuse avaldused eelnõudele, kirjad, pöördumised;
- läbiviidud seminarid ja koolitused;
- osalemine mitmesugustes algatustes;
- välissuhted: Euroopa Majandus ja Sotsiaalkomitee alarühma Euroopa Majandusruumi Lepingu konsultatiivkomitee koosolekud; Euroopa Majandus ja Sotsiaalkomitee juhatuse koosolekud ja plenaaristungid;

- lõpetatud projektid: “Koostöö jõud!”; puuetemaatiline täiendkoolitus sotsiaal- ja haridustöötajatele.

Karin Hanga toob välja, et järgmisel kvartalis on plaanis: ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ellurakendamiseks järelevalvemehhanismi loomine (komisjon, töökord ja protsess, seminarid, teabematerjalid jm); EDF koostöövõimekuse arendamine; koostöö projekti “Erinevus rikastab” raames, jt spetsialistide puuetemaatiline koolitused.

OTSUS: Võtta teatavaks EPIKoja tegevused 2012. I poolaastal.

Päevakorrapunkt nr 3. Ülevaade töövõimetuskindlustuse süsteemi muudatustest - Tiina Ojakallas, Sotsiaalministeerium (ettekande slaidid lisatud).

Tiina Ojakallas tutvustab töövõimetuskindlustuse süsteemi reformi ja selgitab miks reform on vajalik, milline on hetkeseis, reformi eesmärgid, näited välisriikidest, üldine raamistik ning tegevusplaan. Tiina Ojakallas toob Riigikontrolli auditite põhjal välja probleemi, et töövõime määramisel ei lähtuta isiku potentsiaalst, sh töövõimetus määramise aluseks on ennekõike isiku võime teha tööd, mida ta tegi viimati või mida on teinud kõige kauem oma tööelu jooksul. Samuti ei võeta arvesse ei isiku sissetulekuid, võimalusi terviseseisundit taastada, võimet teha muud tööd ega võimalusi omandada uus amet. See on viinud olukorrani, kus töövõimetuseksperdiiside tulemusena harva ei tuvastata püsivat töövõimetus. Korduvaeksperdiiside puhul on vaid üksikud juhud, kus isikule püsivat töövõimetus ei määrata. Tiina Ojakallas toob kitsaskohtadena välja, et töövõimetus määramisel ei pakuta isikule teenuseid, mis võimaldaks tal edasi töötada või omandada uus amet. Samuti on probleemiks, et riik maksab töövõimetus pensioni hoolimata isiku sissetulekute suurusest, mistõttu süsteem ei motiveeri töövõime kaotanud inimesi tööturule tagasi pöörduma.

Tiina Ojakallas toob eraldi välja ka OECD soovitusel: piirata skeemi sisenemist; vaadelda inimese tervisehäiret eraldi tema võimest tööd teha; tunnustada terviskahjustusega inimeste ja tööandjate kohustusi; töö peab rahaliselt ära tasuma. Suund töötuse ja töövõimetus ühte sulandamisele „singel working-age benefit“. Samuti, et Eesti tagab töövõimetus oluliselt suurema sissetuleku kui töötus.

Tiina Ojakallas rõhutab, et ministeerium soovib välja töötada lahendusi, mis motiveeriks tööandjaid töövõimetus palkama. Uue töövõimetuskindlustuse eesmärgid on järgmised: inimese töövõime säilitamine ja parandamine; töötuse ja töövõimetus ennetamine; inimese naasmine tööturule; samuti parema töökeskkonna loomine.

Tiina Ojakallas rõhutab, et oluline on uus lähenemine – passiivsusest aktiveerimisele; süsteemist väljumised. Teistsugune hindamine – võimetus asemel võime.

Tiina Ojakallas toob välja olulised muutused ajutise ja püsiva töövõimetus osas. Ajutine töövõimetus – täna on kuus kuud töötamise keeld, eesmärk tulevikus osalise või täiskoormusega töötada. Hüvitis seotud varasema sissetulekuga, nn pehme sekkumine – töötaja ja tööandja kokkulepe vs kohustusliku sekkumise. Püsiva töövõimetus juures: töövõimetus hinnatakse lähtuvalt kogu tööturust; hüvitis määratakse alusel, samuti, et osaajaga töötamisel makstakse hüvitis proportsionaalselt juurde.

Tiina Ojakallas juhib tähelepanu asjaolule, kuidas süsteemi muutmiseta kasvavad kulud, tuues välja erinevat statistikat töövõimetus kohta. Kokkuvõttes rõhutab Tiina Ojakallas, et puuetega inimeste organisatsioonid on igati kaasatud ning nende arvamus on oluline.

OTSUS: Võtta informatsioon teatavaks.

Päevakorrapunkt nr 4. EPIKoja liikmesorganisatsioonide rahastamise põhimõtted EPIFondist

Genadi Vaher tutvustab, et EPIFondi kodulehelt, rubriigist “nõukogu protokollid” leiab 12.06.2012 protokollid, kus on fikseeritud arutelude tulemusel koostatud ettepanekud liikmesorganisatsioonide rahastamise kohta. Järgmisest aastast on plaanis üks muudatus, mille tulemusel on organisatsioonidele võimalik sujuvamalt liikuda ühest grupist teise, suurendades sellega motivatsiooni organisatsiooni edendamiseks.

OTSUS: Võtta teatavaks EPIKoja liikmesorganisatsioonide rahastamise põhimõtted EPIFondist.

Päevakorrapunkt nr 5. EPIFondile esitatavate projektide kitsaskohad, soovitud aastaprojektide esitamiseks

Kaia Kaldvee ja Monika Haukanõmm tutvustasid 2012 aasta projektide hindamise käigus ülesse kerkinud probleeme ja esinenud puudusi, mis mõjutavad rahastamise otsuseid. EPIFondile esitatavad projektitaotlused on erineva kvaliteediga. Olukorra parandamiseks on vaja 2013. aasta projektide koostamisel tähelepanu pöörata järgmistele asjaoludele:

- projekti kokkuvõtte peab olema sisuline;
- projekti eesmärgid ja sihtgrupp tuleb konkreetselt välja tuua (keda tegevused puudutavad);
- kavandatavad tegevused ajalises järjestuses;
- tulemused mõõdetaval kujul (sisutegevuse indikaatorid);
- eelarve vormistamine lisas 1 – jälgida ridasid ja rahastajate proportsioone.

Püstitatakse küsimus: Kui suured võivad olla esinejate töötasud ning toitluskulud?

Genadi Vaher: Lähtuda tuleks Haigekassa koolituskulude arvestusest, toitlustuskulud orienteeruvalt 10%.

Ingrid Põldemaa: kõigil, kellel on raskusi projektide kirjutamisega võivad pöörduda Maakondlike arenduskeskuste poole www.arenduskeskused.ee

OTSUS: Võtta informatsioon teatavaks.

Päevakorrapunkt nr 6. Kodade ja Liitude võimalused riiklike ja KOV teenuste osutamiseks, kogemuste vahetus

Veronika Allas tutvustab Saaremaa PIK teenuseid (ettekande slaidid lisatud). Kohaliku omavalitsuse teenustest osutame kuulmisnõustamise teenust, isikliku abistaja teenust, tugiisiku teenust ja päevakeskuse teenust. Plusspooled: abivajavad saavad neile vajalikku abi paindlikult, toetava võrgustiku laienemine, kontaktid ja infoliikumine, pidev tagasiside, uued ideed ja projektid. Miinuspooled: abistajaid on vähem kui abivajajaid, tööd palju, mitmed KOVid ei mõista teenuste vajadust, KOVidel on napp rahastus.

Riiklikest teenustest osutame erihoolekande teenuseid (2003 aastast) ning rehabilitatsiooniteenust. Veronika Allas julgustas kõik teenuseid osutama ning pakkus vajadusel abi ja nõu.

Raissa Keskküla annab ülevaate Pimekurtide Tugiliidu tegemistest läbi erinevate projektide. Kõige olulisemaks peab ta oma ala spetsialistide ning töötajate koolitamist. Peamised projektid on enda kirjutatud projektid ning suhtlus välisriikidega uute kogemuste saamiseks, teadmiste vahetamiseks. Positiivne on, et sageli kaasavad Eestit välisorganisatsioonid erimnevatesse projektidesse. Teenuste osas toob Raissa Keskküla välja järgmised osutatavad

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
THE ESTONIAN CHAMBER OF DISABLED PEOPLE

teenused ja tegevused: rehabilitatsiooniteenus, töötajate koolitamine ning tavakoolis õppivad nägemispuudega laste toetamine.

OTSUS: Võtta informatsioon teatavaks.

Päevakorrapunkt nr 7. Kohalike omavalitsuste valimisteks 2012. aastal puuetega inimeste platvormi koostamine.

Getter Tiirik tutvustab puuetega inimeste platvormi koostamise ideed, milleks on puudega inimeste huvide parem ja ühtlasem kaitse ning valimisjärgne tegutsemine. Samuti puudega inimeste probleemidele tähelepanu juhtimine ja meetmed KOV tasandil. Getter Tiiriku ettepanek: ühtne platvorm ning võimalikud täiendused KOV tasandil. Panna paika konkreetne ajakava tegevuste läbiviimiseks. Getter Tiirik küsib, kas puuetega inimeste organisatsioonide hinnangul on tegevus platvormiga vajalik. Ühtne vastus on, et puuetega inimeste platvorm on vajalik ning sellega tuleb tegevusi jätkata.

OTSUS: Võtta informatsioon puuetega inimeste platvormi osas teatavaks ja alustada selle väljatöötamisega.

Üldkoosoleku juhataja:
Karin Hanga

Üldkoosoleku protokollija:
Helen Kask